

Tullihallitus
Ulkomaankauppa- ja verotusosasto

27.4.2012

Dnro 12/930/12

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Ylitarkastaja Timo Annala

Viite. lausuntopyyntö VM033:00/2012; 528/03.01.00/2012 (20.3.2012)

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi ennakkopäätösvalituksesta ym.

1. Ennakkopäätösvalitus

Ennakkopäätösvalitusta koskeva menettely ei sovellu valmisteverotukseen, koska valmisteverotuksessa ei ole käytössä valitusvaihetta edeltävää itsenäistä oikaisuvaatimusmenettelyä, kuten esitysluonnoksen kpl:ssa 3.1 edellytetään. Tullihallitus on esittänyt käsityksensä oikaisuvaatimusmenettelyn tarpeellisuudesta valmisteverotuksen osalta mm. lausunnoissaan VM:lle (22/930/07, 12/350/07) ja OM:lle (81/950/07).

Valmisteverotuspäätöksiin kohdistuvia valituksia tulee vireille vuosittain 80-90 kappaletta. Niistä suurin osa on ns. matkustajatuontivalituksia, joissa valittajana on luonnollinen henkilö ja valitukset liittyvät tupakkatuotteisiin sekä alkoholijuomiin, jotka on verotettu kaupallisena tuontina verottomaan omaan käyttöön tuomisen sijasta. Kaupallista toimintaa harjoittavien rekisteröityjen asiakkaiden tms. tekemiä valituksia on em. määrästä vain muutama vuosittain ja ne kohdistuvat pääsääntöisesti jälkiverotus-, arvioverotus- tai oikaisupäätöksiin, jotka ovat hyvin perusteltuja ja joissa erimielisyys oikeus- tai näyttökysymyksestä on selkeästi kuvattu.

Koska valmisteverotukseen kohdistuvat valitukset on valmisteverotuslain (182/2010) 107 §:n nojalla keskitetty Helsingin hallinto-oikeuteen, jossa on valmisteverotukseen perehtynyttä henkilöstöä, toteutuvat verotuksen yhdenmukaisuuden, ennakoitavuuden ja oikeusturvan vaatimukset

Dnro 12/930/12

Tullihallitus

27.4.2012

Ulkomaankauppa- ja verotusosasto

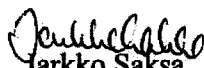
jo hallinto-oikeuskäsittelyssä. HAO:n päätöksistä valitetaan KHO:en erittäin harvoin. Ennakkopäätösvalitusmenettelylle ei Tullin näkemyksen mukaan ole tarvetta valmisteverotuksen osalta.

Odotettavissa oleva valmisteverotuksen menettelysäännösten uudistamishanke saattaa johtaa valmisteverotuksen muuttamiseen nykyisestä maksuun pantavasta verosta oma-aloitteisesti maksettavaksi veroksi arvonlisäveron tapaan. Mikäli muutos toteutuu edellä kuvatulla tavalla, on syytä harkita valmisteverotuksen ja arvonlisäverotuksen muutoksenhakusäännösten yhdenmukaistamista ko. ajankohdan tilanteen mukaan.

Tullilla ei ole ennakkopäätösvalituksesta lausuttavaa autoveron sekä maahantuonnista suoritettavan arvonlisäveron osalta.

2. Muut verotusmenettelyä ja muutoksenhakua koskevat muutokset

Hallituksen esityksen luonnoksen kpl:ssa 3.4 (s. 48) mainitaan, että eräiden verojen lykkäyksen ehdoista annetusta valtiovarainministeriön asetuksesta (1285/2003) siirrettäisiin joitakin menettelyä tarkentavia säännöksiä veronkantolakiin. Lisäksi luonnoksessa ilmoitetaan, että kun lykkäysmenettelystä luovutaan Verohallinnossa kannettavien verojen osalta, eräiden verojen lykkäyksen ehdoista annetusta valtiovarainministeriön asetuksesta poistettaisiin näitä veroja koskevat säännökset, eikä asetukseen sisällytettäisi maksujärjestelyjä koskevia säännöksiä. Luonnoksen lakiehdotuksista ei kuitenkaan ilmene, miten em. asetusta tullaan muuttamaan. Tullin myöntämiin maksunlykkäyksiin sovelletaan jatkossakin em. asetusta eikä veronkantolakia, joten tämä seikka tulee ottaa huomioon asetusta muutettaessa.

Jarkko Saksa
Ylijohtaja

Seppo Raitolahti
Tulliylitarkastaja

Dnro 12/930/12**Tullihallitus**
Ulkomaankauppa- ja verotusosasto**27.4.2012****Liitteet** TH:n lausunnot 22/930/07, 12/350/07 ja 81/950/07.**Jakelu****Tiedoksi** Pirkko Kovanen, Markus Teräväinen, Netta Voutilainen, Anna Salomaa,
Tuula Nummela

Tullihallitus
Verotusosasto

13.8.2007

22/930/07

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

viite lausuntopyyntönnä VM046:00/2006

LAUSUNTO TYÖRYHMÄN MUISTIOSTA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa välillisen verotuksen muutoksenhakujärjestelmän uudistamista selvittäneen työryhmän muistiosta.

Tullihallitus esittää lausuntonaan seuraavaa:

Oikaisuvaatimusmenettely

Työryhmä on esittänyt oikaisuvaatimusmenettelyn käyttöönottoa kaikkien välilliseen verotukseen kuuluvien verolajien osalta.

Tullihallitus puoltaa ehdotetun oikaisuvaatimusmenettelyn käyttöönottoa välillisessä verotuksessa. Tullihallitus katsoo, että oikaisuvaatimusmenettelyllä saataisiin ratkaistua pääosa autoverotuksen muutoksenhakua koskevista ongelmista. Autoverotuksessa on ongelmana ollut erityisesti tilanne, jossa Tullin jo osittain hyväksytyä vaatimukset muutoksenhakija on pysynyt passiivisena. Tällöin valitus on viran puolesta siirretty Helsingin hallinto-oikeuden käsiteltäväksi, vaikka valittaja olisi saattanut tyytyä annettuun päätökseen. Ehdotettu oikaisuvaatimusmenettely selventää asiaan liittyvät erimielisyydet ennen sen saattamista hallinto-oikeuden tutkittavaksi, kuten työryhmä on muistiossaan todennut ja estää valitusten automaattisen siirtymisen hallinto-oikeuteen.

Tullihallitus pitää tärkeänä, että tulli-, auto- ja valmisteverotuksen muutoksenhakumenettelyt ovat sisällöltään yhdenmukaisia myös tulevaisuudessa. Yhdenmukaisuus mahdollistaa Tullin tehokkaan toiminnan ja helpottaa verovelvollisen muutoksenhakua, kun menettely on yhdenmukainen myös niissä tilanteissa, joissa muutoksenhaku koskee kahta eri välillistä veroa.

Tämän vuoksi Tullihallitus puoltaa oikaisuvaatimusmenettelyn käyttöönottoa myös valmiste- ja tulliverotukseen, vaikka näissä veroissa ei ole esiintynyt tarvetta menettelyn käyttöönotolle ja nykyinen muutoksenhakumenettely on ollut toimiva.

Tullilain osalta työryhmä on ehdottanut, että oikaisuvaatimusmenettely koskisi kaikkia tullilainsäädännön mukaisia valituskelpoisia päätöksiä. Tullikoodeksin 243 artiklan mukaan muutosta *voi* hakea ensimmäisessä vaiheessa jäsenvaltioiden tulliviranomaisilta ja toisessa vaiheessa tuomioistuimelta tai muulta riippumattomalta toimielimeltä. Tullihallituksen käsityksen mukaan tullikoodeksin sanamuoto ei sinänsä edellytä, että kaikista tullia koskevista päätöksistä pitäisi olla muutoksenhakumahdollisuus nimenomaan tulliviranomaiseen. Myös tullikoodeksin uudistustyössä on ollut lähtökohtana, että ainoastaan edellytetään muutoksenhakumahdollisuutta tuomioistuimeen.

Tullihallitus katsookin, että kaksivaiheisuuden ulottaminen kaikkiin tulliviranomaisen päätöksiin ei ole tarkoituksenmukaista. Tullihallitus tai tullipiirit myöntävät suuria määriä erilaisia lupia, joista tehdään vain muutamia valituksia vuosittain. Tällaisia lupia ovat esimerkiksi sisäisen ja ulkoisen jalostuksen luvat, tullivalvonnassa tapahtuvan valmistuksen luvat ja tullivarastointimenettelyn luvat.

Tullihallituksen käsityksen mukaan tämän hetkinen oikeustila takaa riittävät oikeussuojakeinot eikä sen vuoksi ole tarvetta laajentaa pakollista oikaisuvaatimusmenettelyä kaikkiin tulliviranomaisen päätöksiin. - Tällaisissa lupa-asioissahan hakijalla on joka tapauksessa mahdollisuus tehdä uusi hakemus uusin perustein, mikäli aikaisempi hakemus on tullut hylätyksi.

Tullihallitus ehdottaa, että oikaisuvaatimusmenettely toteutettaisiin tulliasioissa samoin kuin muissa välillisissä veroissa. Tällöin oikaisuvaatimusmenettelyä sovellettaisiin tullin määräämistä ja palauttamista koskeviin päätöksiin, jotka tehdään tullilainsäädännön mukaan. Työryhmä on lisäksi ehdottanut, että koodeksin 236 artiklan mukaista hakemusta pidetään oikaisuvaatimuksena. Tullikoodeksin 236 artiklan kaltaisia palautus- ja peruutushakemuksia voi myös tehdä koodeksin artiklojen 128, 237 ja 238 perusteella.

Tullihallituksen käsityksen mukaan olisi johdonmukaista, että kaikkia tullin palautus- ja peruutushakemuksia pidettäisiin oikaisuvaatimuksina. Tällöin nämä artikkelit pitäisi mainita tullilain 37 §:n 1 momentissa. Lisäksi oikaisuvaatimusmenettely koskisi virhemaksuja, tullikorotusta ja viivästysseuraamuksia sekä arvonlisäverolain 101 §:ssä olevan viittaussäännöksen mukaan tavarantoimittajan yhteydessä kannettavaa arvonlisäveroa.

Muihin tullilainsäädännön nojalla tehtäviin valituskelpoisiin päätöksiin haettaisiin muutosta suoraan Helsingin hallinto-oikeudelta ilman edeltävää oikaisuvaatimusmenettelyä. Määräajoista oikaisuvaatimuksen ja valituksen tekemiselle voitaisiin säätää työryhmän ehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhakua on rajoitettu tietyissä tilanteissa arvonlisäverolaissa, autoverolaissa ja valmisteverotuslaissa. Työryhmä on arvonlisäverolain osalta ehdottanut, että selkeyden vuoksi säädettäisiin, että valituskiellon alaisiin päätöksiin ei voisi hakea muutosta oikaisuvaatimuksella. Autoverolain 50 §:n ja 52 §:n sekä valmisteverotuslain 50 §:n nojalla annettuihin päätöksiin ei nykyisen lain mukaan saa valittamalla hakea muutosta.

Tullihallitus ehdottaa, että arvonlisäverolain kanssa yhdenmukaisesti säädettäisiin, että näiden edellä mainittujen pykälien nojalla annettuihin päätöksiin ei saa hakea muutosta oikaisuvaatimuksella eikä valittamalla. Vastaava kielto hakea muutosta oikaisuvaatimuksella olisi tarpeen kirjata myös työryhmän ehdottamiin autoverolain 67 §:n 4 momenttiin ja valmisteverotuslain 42 §:n 2 momenttiin.

Valitusten hajauttaminen

Työryhmä on esittänyt, että autoverotusta ja valmisteverotusta koskevien valitusten käsittely hajautettaisiin kaikkiin yleisiin hallintotuomioistuimiin.

Tullihallitus katsoo, että harkittaessa välillisten verojen valitusten hajauttamista on erityisesti otettava huomioon kunkin veron ominaispiirteet ja nykytilanne. Lisäksi uudistuksilla tulisi parantaa kyseisen veron muutoksenhakumenettelyä, verovelvollisten oikeusturvaa tai oikeusvarmuutta.

Esimerkiksi autoverotuksen ja valmisteverotuksen lainsäädännön kehittämistarpeet ovat erilaisia. Autoverotuksessa, jossa verovelvollisia on ympäri Suomea ja valitusten määrät ovat melko suuria, valitusten hajauttaminen saattaa olla perusteltua. Tosin Tullihallitus katsoo, että myös autoverotuksessa keskitetty käsittely olisi tehokkainta. Valmisteverotuksen osalta valitusten hajauttaminen ei ole perusteltua. Valitusten hajauttamisella saattaa olla kielteisiä vaikutuksia valmisteverotuksen muutoksenhaun hyvään nykytilaan.

Valmisteverotukselle on ominaista, että verovelvollisten joukko on pieni ja Etelä-Suomeen keskittynyt, mutta kannettavien valmisteverojen määrät saattavat olla erittäin suuria. Valmisteverotuksessa erilaiset laintulkinnat vaikuttavat suoraan yritysten toimintaan ja niiden väliseen kilpailuun. Näistä seikoista johtuen Tullihallitus pitää erittäin tärkeänä, että valmisteverotus on yhdenmukaista koko Suomessa ensiverotuksesta muutoksenhakuun.

Valmisteverovalitusten keskittäminen yhteen hallinto-oikeuteen on pitänyt yllä valmisteveroasioiden hyvää asiantuntemusta ja yhdenmukaista oikeuskäytäntöä. Lisäksi keskittäminen on edistänyt valitusten tehokasta käsittelyä ja oikeusvarmuutta, mikä on ilmennyt siinä, että valmisteverotusta koskevien valitusten määrät ovat pysyneet pieninä.

Valmisteverotukseen kuuluu tällä hetkellä seitsemän eri verolajia ja kolme eri maksua. Tästä syystä valitukset koskevat hyvin erilaisia tuotteita ja verovelvollisia. Valmisteverotusta koskevien valitusten hajauttaminen kaikkiin hallinto-oikeuksiin on omiaan johtamaan sellaiseen tilanteeseen, että eräissä hallinto-oikeuksissa tulee käsiteltäväksi vuosittain vain muutamia valmisteverovalituksia, jotka lisäksi saattavat koskea aivan eri veroja tai maksuja. Lisäksi hajauttamisen seurauksena samaa valmisteveronalaista tuotetta koskevia valituksia tulee käsiteltäväksi useassa eri hallinto-oikeudessa, jos verovelvollisten kotipaikat ovat eri tuomiopiireissä.

Työryhmän muistion mukaan siirtyvien valmisteveroasioiden määrä jäisi varsin vähäiseksi, koska valituksia on saapunut hallinto-oikeuteen vuosittain noin 60 asiaa. Lisäksi muistion mukaan vuoden 2006 valmisteveroasioista kahteen alueelliseen hallinto-oikeuteen ei olisi päätyntä yhtään valitusta ja kolmeen muuhunkin vain yksi. Tällainen tilanne ei paranna verovelvollisten oikeusturvaa eikä edistä oikeusvarmuutta. Hajauttamisella voi olla kielteisiä vaikutuksia ja mm. valmisteverovalitusten määrä saattaa kasvaa ja valitusten käsittelyajat pidentyä. Koska valmisteverovalitusten määrät ovat vähäisiä, hajauttaminen ei ole myöskään tarkoituksenmukaista.

Valmisteverotuslain 4 §:n lakiehdotuksen mukaan sellaiseen verovelvolliseen, joka on sekä tullipuolen että valmisteverotuksen käteisasiakas, sovelletaan tullia koskevia säädöksiä. Tällaisen verovelvollisen tekemät valmisteveroa koskevat valitukset ohjautuisivat edelleen Helsingin hallinto-oikeuteen. Tämä tilanne tulisi ottaa huomioon valmisteverotuslain 46 §:ssä.

Tullihallituksen käsityksen mukaan valmisteverotusta koskevat valitukset tulevat käsitellyksi tehokkaimmin keskitetysti yhdessä hallinto-oikeudessa. Näihin syihin perustuen Tullihallitus katsoo, että valmisteverotusta koskevia valituksia ei pitäisi hajauttaa kaikkiin yleisiin hallinto-oikeuksiin.

Tullilainsäädännön monimutkaisuuden ja asioiden vähäisyyden vuoksi, Tullihallitus tukee työryhmän ehdotusta siitä, että toimivaltainen hallinto-oikeus tulliasioissa olisi edelleen Helsingin hallinto-oikeus.

Nykyisin asia siirtyy hallinto-oikeuden ratkaistavaksi usein pelkästään oikeudenkäyntikuluvaatimuksen johdosta, vaikka muutoksenhaku olisi muutoin ratkaistu vaatimuksen mukaisesti, koska hallinnossa ei voida määrätä oikeudenkäyntikuluja korvattavaksi. Lainsäädäntöhankkeen yhteydessä voitaisiin arvioida mahdollisuutta säätää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta oikaisuvaatimuksen yhteydessä.

TULLIHALLITUS

Reijo Virtanen
Johtaja

Tanja Nurmi
Tulliylitarkastaja

MUISTIO
19.9.2007

12/350/07

Valtiovarainministeriö

Vero-osasto

Valmisteverotusyksikkö

OIKAISUVAATIMUSMENETTELYN SÄÄTÄMINEN VALMISTEVEROTUKSEEN

Valtiovarainministeriön pyynnöstä tähän muistioon on koottu näkökohtia oikaisuvaatimusmenettelyn käyttöönotosta valmisteverotuksessa.

Välillisen verotuksen muutoksenhakumenettelyn uudistamista käsitellyt työryhmä on esittänyt oikaisuvaatimusmenettelyn käyttöönottoa kaikkien välilliseen verotukseen kuuluvien verolajien osalta.

Työryhmän ehdotus, että välillistä verotusta koskevissa asioissa tulisi yleensä tehdä ensin veroviranomaiselle kirjallinen oikaisuvaatimus, jota koskevaan päätökseen vasta voidaan hakea muutosta hallinto-oikeudelta, ei sovi erityisen hyvin valmisteverotukseen.

Valmisteverotus on ensiasteen verotuksessa massamenettelyä ja perustuu lähinnä veroilmoitukseen. Ensiasteen verotuspäätöstä ei perustella enemmälti, ellei päätös poikkea ratkaisevasti veroilmoituksesta. Muutoksenhaun kannalta on kuitenkin olennaista se, että ensiasteen verotuspäätöksistä ei käytännössä valiteta, koska ne perustuvat verovelvollisen omaan ilmoitukseen. Jos ensiasteen verotuksissa on virheitä, ne korjataan ja oikaistaan välittömästi. Jos verotuspäätös poikkaa ratkaisevasti veroilmoituksesta, verotuspäätös perustellaan aivan kuten kaikki muutkin valmisteverotuksen päätökset. Valmisteverotuksen valitukset koskeva lähes poikkeuksetta oikaisu-, jälkiverotus- tai arvioverotuspäätöksiä taikka virhemaksun määräämistä tai haltuunottoa koskevia päätöksiä. Nämä kaikki päätökset perustellaan siten, että päätöksen saaja saa päätöksestä riittävät tiedot päätöksen perusteista ja syistä. Valmisteverotuksen muita kuin ensiasteen verotuspäätöksiä annettaessa asia tutkitaan mahdollisimman laajalti ja oikaistaan jo käsittelyvaiheessa tai viimeistään siinä vaiheessa, kun valittaja valittaa päätöksestä ennen asian menemistä hallinto-oikeuteen. Lisäksi asia saatetaan hallinto-oikeuden käsiteltäväksi vain siltä osin, mitä osaa päätöksestä ei ole oikaistu valmisteverotuslain 46 §:n mukaisesti. Näin ollen valmisteverotukseen ehdotettu oikaisuvaatimusmenettely olisi pääsääntöisesti ylimääräinen työvaihe ja lisäisi hallinnollista työtä.

Helsingin hallinto-oikeudessa on ollut vireillä vuonna 2006 yhteensä 75 valmisteverovalitusta. Valitukset keskittyvät noin 60 prosenttisesti Etelä-Suomeen. Eteläiseltä tullipiiriltä on pyydetty arviota, miten Eteläisen tullipiirin lausunnot hallinto-oikeuteen ovat jakautuneet. Eteläisen tullipiirin arvion mukaan ensiasteen verotuspäätöksistä valitetaan noin yhden kerran vuodessa tai ei ollenkaan. Ensiasteen verotuspäätöksiksi luetaan tässä verovelvollisten omaaloitteisesti antamien tietojen perusteella annetut päätökset. Oikaisupäätösten hylkäämisistä valitetaan noin kaksi kertaa vuodessa ja tukipäätöksistä noin kerran vuodessa tai ei ollenkaan. Jälkiverotus- ja arvioverotuspäätöksistä valitetaan yleensä noin 40 kertaa vuodessa. Eteläiseen tullipiiriin saapui vuonna 2006 yhteensä 71 valitusta, mutta keskimääräinen valitusmäärä on ollut vuosittain noin 45 kappaletta. Vuoden 2006 valitusmäärä oli poikkeava nettialkoholin haltuunottopäätöksistä johtuen, näistä nettialkoholin haltuunottopäätöksistä tehtiin noin 30 valitusta.

Oikaisuvaatimusmenettelystä olisi suurin hyöty valitettaessa ensiasteen verotuspäätöksistä, mutta Eteläisen tullipiirin arvion mukaan valituksia näistä päätöksistä ei käytännössä ole. Valmisteverotuksen valitukset koskevat lähes poikkeuksetta jälkiverotus-, arvioverotus-, oikaisu- tai muita päätöksiä, jotka perustellaan siten, että päätöksen saaja saa riittävät tiedot päätöksen perusteista ja syistä. Oikaisuvaatimusmenettely on yleensä nähty tarkoituksenmukaiseksi oikeusturvakeinoksi sellaisissa asioissa, joissa asioiden tutkinta on summaarisluontoista eikä asioissa tehdä seikkaperäisesti perusteltuja päätöksiä. Valmisteverotuksessa oikaisuvaatimusmenettely ei ole tarkoituksenmukainen johtuen valitusten määrästä ja valitusten kohdistuessa muihin kuin ensiasteen verotuspäätöksiin.

Lisäksi valmisteverovalituksissa on ollut tyypillistä se, että Tullin ja verovelvollisen välillä on selkeä näkemys erimielisyyden aiheesta. Tällöin asia on tarkoituksenmukaisinta siirtää suoraan hallinto-oikeuteen tullipiirin lausunnon kanssa. Muodollisen hylkäävän oikaisupäätöksen tekeminen viivyttäisi tarpeettomasti asian käsittelyä sekä aiheuttaisi molemmille osapuolille ylimääräistä työtä. Muutoksenhaun pidentymisen voi nähdä lähinnä heikentävän verovelvollisten oikeusturvaa. Ehdotettu muutoksenhakumenettely ei sen sijaan miltei osin parantaisi tulliviranomaisten tai tuomioistuinten edellytyksiä valitusasioiden käsittelyyn.

Harkittaessa muutoksenhakumenettelyn uudistamista on myös syytä ottaa huomioon muut suunnitelmat valmisteverotuslainsäädännön kehittämisestä. Osana käynnistyvää valmisteverotuksen tietojärjestelmien uudistamista, on alustavasti kaavailtu myös valmisteveron muuttamista nykyisestä maksuunpantavasta verosta omaaloitteisesti maksettavaksi. Verotusprosessi yksinkertaistuisi tällöin siten, että tulliviranomainen ei enää säännönmukaisesti tekisi verotuspäätöstä maksettavasta verosta, vaan verovelvollinen maksaisi veron suoraan oman ilmoituksensa perusteella. Ainoastaan niissä poikkeustapauksissa, joissa viranomainen havaitsisi veroa ilmoitetun liian vähän, pantaisiin vero maksuun verotuspäätöksellä. Poikettaessa olennaisesti verovelvollisen ilmoittamista tiedoista, kuultaisiin verovelvollista ennen päätöksen tekemistä. Veronpalautusten ja tukien maksaminen samoin kuin

sanktioiden määrääminen edellyttäisi edelleen tulliviranomaisen päätöstä perusteluineen.

Jos valmistevero muutettaisiin edellä kuvatulla tavalla oma-aloitteisesti suoritettavaksi veroksi, vastaisi valmisteverotusmenettely tällöin nykyistä arvonlisäverotusmenettelyä. Tällöin lähtökohtana tulisi olla se, että myös muutoksenhakusäännökset olisivat yhdenmukaiset valmiste- ja arvonlisäverotuksessa. Valtiovarainministeriön edustajat jättivät eriävän mielipiteen työryhmän ehdotukseen välillisen verotuksen muutoksenhakujärjestelmän uudistamiseksi. Eriävässä mielipiteessä vastustettiin oikaisuvaatimusmenettelyn käyttöönottamista arvonlisäverotuksessa. Mikäli valmistevero muuttuisi oma-aloitteisesti suoritettavaksi veroksi, vastaisivat eriävässä mielipiteessä esitetyt perustelut täysin myös niitä syitä, joiden vuoksi oikaisuvaatimusmenettely ei tulisi asettaa pakolliseksi muutoksenhakuvaiheeksi myöskään valmisteverotuksessa.

TULLIHALLITUS

Verotusosasto

Valmisteverotusyksikkö

Katja Viertävä-Retti

Tulliylitarkastaja

81/950/07

23.1.2008

TULLIHALLITUS
Esikunta
Oikeudelliset asiat
Antti Rantanen

Valitse JULKISUUS/SALASSAPITO
Peruste

Lausuntopyyntö (OM005:00/2007)

OIKAISUVAATIMUSTOIMIKUNNAN VÄLIMIENTÖ (OMKM 2007:1)

Oikeusministeriön asettama Oikaisuvaatimustoimikunta on pyytänyt lausuntoa välimietinnöstään.

Kuten Oikaisuvaatimustoimikunnan välimietinnön 25. sivulla todetaan, valtiovarainministeriö on asettanut 19.5.2006 työryhmän kehittämään muutoksenhakujärjestelmää välillisessä verotuksessa. Oikaisuvaatimustoimikunnalla on ollut käytettävissään em. työryhmän muistio n:o 4/2007. Verotusosasto viittaa em. työryhmän muistioon 13.8.2007 antamaansa lausuntoon (22/930/07) sekä 19.9.2007 antamaansa muistioon (12/350/07).

Oikaisuvaatimusjärjestelmää voidaan haluttaessa soveltaa tulli-, auto- ja valmisteverotuksen muutoksenhakumenettelyyn. Varsinkin autoverotuksen muutoksenhakumenettelyssä Helsingin hallinto-oikeuteen siirtyy käsiteltäviksi suuri määrä valituksia, joilla ei ole menestymisen mahdollisuuksia, eikä valittajalla liene suurta oikeussuojan tarvetta Tullin jo hyväksyttyä valittajan vaatimukset suurimmaksi osaksi. Autoverotuksen muutoksenhakusäännöksiä ollaan tosin jo mahdollisesti muuttamassa, sillä eduskunnalle on 30.11.2007 annettu asiaa koskeva hallituksen esitys (160/2007).

Tulliverotuksen osalta suurin osa muutoksenhauista on tehty ja käsitelty oikaisuina. Vain vähäinen määrä muutoksenhauista siirtyy Helsingin hallinto-oikeuden käsiteltäviksi.

Valmisteverotukseen kohdistuvia muutoksenhakuja on muihin verotusmuotoihin verrattuna pienehkö määrä. Osa oikaisuina käsitellyistä muutoksenhauista (lähinnä polttoaineverolain ns. ensikäyttötapaukset) siirtyvät jatkossa polttoaineverolain muutoksen vuoksi palautushakemusasioiksi, mikä vähentää muutoksenhakujen määrää entisestään. Suuri osa muista muutoksenhauista kohdistuu jälkiverotus-, arvioverotus- tai oikaisupäätöksiin, jotka ovat hyvin perusteltuja ja joissa on usein kyse erimielisyydestä oikeus- tai näyttökysymysten tulkinnasta. Em. muutoksenhaut on pääsääntöisesti otsikoitu valituksiksi, joten

81/950/07

23.1.2008

oikaisuvaatimusjärjestelmä aiheuttaisi todennäköisesti lisätyötä sekä Tullille että asiakkaille. Ensiasteen valmisteverotuspäätöksiin haetaan muutosta varsin harvoin (em. ensikäyttötapauksia lukuun ottamatta). Valmisteverotuksen verotusmenettely- ja muutoksenhakusäännöksiä harkitaan yhdenmukaistettaviksi arvonlisäverotuksen vastaavien säännösten kanssa.

Tulli-, auto- ja valmisteverotuksen muutoksenhakujärjestelmän osalta ei ole tarvetta lausuntopyynnössä mainitun täydentävän oikaisukeinon käyttöönottoon. Nykyinen muutoksenhakujärjestelmä, mahdollisesti autoverotuksen osalta oikaisuvaatimuksella täydennettynä, on täysin riittävä.

Muihin kuin tullaus- ja verotuspäätöksiin (esim. lupapäätökset, erilaiset hakemuspäätökset tms.) haetaan muutosta erittäin harvoin. Näiden päätösten osalta nykyinen muutoksenhakujärjestelmä on täysin riittävä.

Oikaisuvaatimusjärjestelmä ei ole käytössä Tullin vastuualueella. Oikaisuvaatimusjärjestelmän ulottaminen autoverotuksen muutoksenhakuun helpottaisi huomattavasti sekä Tullin että Helsingin hallinto-oikeuden työmäärää ns. turhien valitusten jäädessä pois. Em. HE 160/2007 toteutuessaan korjaisi tilanteen autoverotuksen osalta Oikaisuvaatimustoimikunnan näkemyksen mukaiseksi.

Valmisteverotuksen osalta oikaisuvaatimusjärjestelmä aiheuttaisi todennäköisesti lisätyötä, sillä muutoksenhakuja on jatkossa vähän ja ne on pääsääntöisesti otsikoitu valituksiksi. Tulliverotuksen (ml. merenkulkumaksut) osalta muutoksenhakujen määrä on suuri, mutta suurin osa tulee vireille ja käsitellään oikaisuina, joten ylimääräistä ja turhaa työtä ei juuri synny.

Osaston päällikön sijaisena

Tulliveropäällikkö
Marko Koski

LIITTEET

TH:n verotusosaston lausunnot: Dnro:t 22/930/07, 12/350/07

JAKELU

TIEDOKSI

Reijo Virtanen, Pirkko Kovanen